

## 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet

### az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról

A Kormány az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (1) bekezdés *k*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

#### 1. Általános rendelkezések

**1. § (1)**<sup>1</sup> Az egészségügyért, a szociálpolitikáért, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) önálló szervezeti egységként Integrált Jogvédelmi Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) működik. A Szolgálat a beteg-, ellátott-, gyermekjogokkal kapcsolatos állampolgári jogok integrált érvényesítésének érdekében működik.

(2) A Szolgálatot a jogvédelmi biztos vezeti. A Szolgálatot megillető jogosítványokat a jogvédelmi biztos gyakorolja.

(3)<sup>2</sup> A jogvédelmi biztost az egészségügyért, a szociálpolitikáért, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) nevezi ki és menti fel, gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. A jogvédelmi biztos működése során a minisztérium szervezetében a miniszternek tartozik felelősséggel.

(4) A Szolgálat működését, szervezeti felépítését, belső és külső kapcsolatrendszerét a minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata és a Szolgálat ügyrendje határozza meg. A Szolgálat ügyrendjét a jogvédelmi biztos készíti elő és a miniszter hagyja jóvá.

(5) A Szolgálat éves költségvetése a minisztérium igazgatási költségvetésén belül, elkülönítetten kerül megállapításra.

**2. § (1)** A Szolgálat látja el

*a*) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 30. § (1) bekezdése szerinti szervezet feladatait,

*b*) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 94/K. § (3) bekezdése szerinti szervezet feladatait,

*c*) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 11/A. § (4) bekezdése szerinti szervezet feladatait,

*d*) a betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselők (a továbbiakban együtt: jogvédelmi képviselők) nyilvántartásával (a továbbiakban: nyilvántartás) kapcsolatos feladatokat.

(2) A Szolgálat hivatalból jár el, ha tudomására jut olyan tény, körülmény, intézkedés vagy mulasztás, amely súlyos és a beteg-, ellátott-, illetve gyermekjogokat érintő jelentős jogsérelmet okozhat.

(3) Ha az ügy nem tartozik a Szolgálat hatáskörébe, erről a panaszost értesíteni kell. Az értesítés tartalmazza az ügyben hatáskörrel rendelkező szerv megnevezését is.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti eljárás esetén a Szolgálat tájékoztatást kérhet, javaslatot tehet intézkedés megtételére, illetve az adott ügygel kapcsolatos jogszabály tartalmára vonatkozóan, valamint az eljárásban részt vevő más szerv részére ajánlást fogalmazhat meg.

(5) Az ajánlásban érintett szerv a Szolgálat által meghatározott határidőn belül, de legkésőbb harminc napon belül tájékoztatja a Szolgálatot az ajánlással kapcsolatos észrevételeiről.

1 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 163. §.

2 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 163. §.

## **2. Az integrált jogvédelmi képviseletre és a jogvédelmi képviselőre vonatkozó szabályok**

**3. §** A Szolgálat az integrált jogvédelmi képviselettel kapcsolatos feladatkörében

a) gondoskodik a betegek, ellátottak és gyermekek törvényben meghatározott jogainak érvényesüléséről, védelméről,

b) ellátja a jogvédelmi képviselők foglalkoztatásával összefüggő feladatokat, működteti a jogvédelmi képviselők hálózatát, irányítja, szervezi és ellenőrzi a jogvédelmi képviselők szakmai munkáját,

c) közzéteszi a jogvédelmi képviselő elérhetőségét, a szolgáltatónál, illetve a területi irodában meghatározott fogadóórájának beosztását,

d) az egészségügyi szolgáltatásokat, a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatást, a gyermekjóléti alapellátást, a szakosított szociális ellátást biztosító intézményi elhelyezést, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodást (a továbbiakban együtt: szolgáltatás) igénybevevők, törvényes képviselőik, valamint a szolgáltatást nyújtók számára tájékoztatást ad a beteg-, az ellátott- és gyermekjogokkal összefüggő kérdésekben,

e) képzési és továbbképzési feladatokat lát el a beteg-, ellátott-, gyermeki jogok érvényesülése, valamint a jogvédelmi képviselők munkájához kapcsolódóan, továbbá kidolgozza, és szükség szerint felülvizsgálja a jogvédelmi képviselői tanfolyam és a kötelező továbbképzés tananyagát és vizsgakövetelményeit,

f) ellátja a 17. § szerinti, az integrált jogvédelemmel kapcsolatos módszertani feladatokat,

g) a tárgyévet követő év március 15-ig a miniszternek benyújtja a Szolgálat tevékenységéről szóló éves beszámolót, amit jóváhagyása esetén március 31-ig közzétesz.

## **3. A jogvédelmi képviselő jogállásának szabályai**

**4. §** (1) Az egészségügyről szóló törvényben, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben rögzített jogvédelmi képviselői feladatokat a minisztériummal munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy láthat el.

(2) Jogvédelmi képviselő - törvényben meghatározott feltételeken túl - az a (3) bekezdésben meghatározott felsőfokú végzettséggel rendelkező személy lehet,

a) aki legalább három éves, a (7) bekezdés szerinti szakmai gyakorlattal rendelkezik,

b) aki az 5. §-ban meghatározott tanfolyam elvégzését követően sikeres vizsgát tett, és c) akivel szemben nem áll fenn kizáró ok.

☞ (3)<sup>1</sup> Jogvédelmi képviselő lehet jogász, általános orvos, pszichológus, szociális munkás, diakónus, gyógypedagógus, teológus, kommunikációs szakon szerzett szakképzettségű, továbbá az okleveles közgazdász végzettséggel rendelkező személy.

(4) Betegjogi képviselő lehet a (3) bekezdésben meghatározottakon kívül fogorvos, gyógyszerész, egyetemi szintű okleveles ápoló, főiskolai szintű diplomás ápoló, egészségügyi intézetvezető vagy szakoktató, védőnő, valamint egyéb, az egészségügyi felsőoktatásban szakképzettséget szerzett személy.

(5) Ellátottjogi képviselő lehet a (3) bekezdésben meghatározottakon kívül szociológus, szociálpolitikus, szociális szervező, szociálpedagógus, hittanár, hittanár, bölcsész, andragógus, államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatásban szerzett szakképzettségű, egészségügyi felsőoktatásban szerzett szakképzettségű személy.

1 Módosította: 349/2023. (VII. 27.) Korm. rendelet 24. §.

(6) Gyermekjogi képviselő lehet a (3) bekezdésben meghatározottakon kívül pedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi szakokleveles vagy jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező védőnő, pszichopedagógus, bölcsész, szociológus, szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező szakképzettségű személy, hittantanár és hittanár, továbbá az államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatásban szakképzettséget szerzett személy.

(7) A (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában szakmai gyakorlaton

a) a betegjogi képviselő esetében az egészségügyi szolgáltatások szervezésében és nyújtásában, az egészségügyi igazgatási területen, az egészségügy területén működő egyházi jogi személynél, civil szervezetnél, alapítványnál, közalapítványnál, közhasznú társaságnál, egyéni vagy társas vállalkozásnál, illetve az ellátottjogi vagy gyermekjogi képviselőként végzett tevékenységet,

b) az ellátottjogi képviselő esetében a szociális szolgáltatások szervezésében és nyújtásában, a szociális igazgatási területen, a szociális területen működő egyházi jogi személynél, civil szervezetnél, alapítványnál, közalapítványnál, közhasznú társaságnál, egyéni vagy társas vállalkozásnál, illetve a betegjogi vagy gyermekjogi képviselőként végzett tevékenységet,

c) a gyermekjogi képviselő esetében a gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási, illetőleg a gyermekvédelmi vagy gyámügyi igazgatási területen, a gyermekvédelem területén működő egyházi jogi személynél, civil szervezetnél, alapítványnál, közalapítványnál, közhasznú társaságnál, egyéni vagy társas vállalkozásnál, illetve a betegjogi vagy ellátottjogi képviselőként végzett tevékenységet kell érteni.

(8)<sup>1</sup> Ügyvédi tevékenységet gyakorló - az ügyvédi tevékenységét szüneteltető személy kivételével - nem lehet jogvédelmi képviselő.

**5. §** (1)<sup>2</sup> A jogvédelmi képviselő foglalkoztatásának feltétele - a 4. §-ban meghatározott feltételeken túl - a legalább 120 órás jogvédelmi képviselői tanfolyam elvégzése, és ezt követően a vizsga eredményes letétele. A tanfolyamot a Szolgálat szervezi.

(2) A jogvédelmi képviselői tanfolyamon részt vevők a tanfolyam sikeres elvégzéséről a tanfolyamot szervező által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványban szereplő tanfolyami képzettség megnevezése a szakterületről függően: betegjogi képviselő, ellátottjogi képviselő vagy gyermekjogi képviselő.

(3) A jogvédelmi képviselői tanfolyamra történő jelentkezésről és elvégzésének feltételeiről a Szolgálat évente közleményt tesz közzé a minisztérium hivatalos lapjában és a honlapon.

(4) A tanfolyam elvégzése alól - kinevezésében, illetve munkaszerződésben meghatározott próbaidő tartamáig - mentesülhet az a személy, aki a munkavégzésre irányuló jogviszonya kezdetekor az (1) bekezdés szerinti tanfolyam elvégzését vállalja és a vizsgát a próbaidő leteltéig sikeresen teljesíti.

(4a)<sup>3</sup> Mentesül a tanfolyam és vizsga letétele alól a jogi szakokleveles betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi jogvédői képesítéssel, vagy betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi, vagy egészségügyi szakjogász végzettséggel rendelkező személy.

(5) A jogvédelmi képviselő évente legalább egyszer továbbképzésen vesz részt, melynek időtartama legalább tizennégy óra. A továbbképzést a Szolgálat végzi, amely a jogvédelmi képviselő számára térítésmentes.

(6) A nyilvántartásban szereplő - a minisztériummal jogviszonyban nem álló jogvédelmi képviselő részére a Szolgálat - legalább évi hat óra továbbképzést biztosít.

(7) Az e rendelet szerinti jogvédelmi képviselői tanfolyam szakmai követelményeit és a követelmények teljesítéséhez szükséges ismereteket az 1. melléklet tartalmazza.

1 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 68. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 49. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Beiktatta: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 49. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

#### **4. A jogvédelmi képviselő összeférhetlenségére vonatkozó szabályok**

**6. §** (1) A jogvédelmi képviselő képviselői tevékenysége alatt, és e tevékenység megszűnésétől számított egy éven belül

a)<sup>1</sup> azt az egészségügyi szolgáltatót, azt a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményt és azt a gyermekvédelmi gondoskodást biztosító intézményt (a továbbiakban együtt: szolgáltató), ahol képviselői tevékenységet fejtett ki, hatóság vagy egyéb szervezet előtt, illetve permegelőző eljárásban nem képviselheti, részükre jogi szolgáltatást nem nyújthat, és tőlük ügyvédi tevékenység folytatására megbízást nem fogadhat el,

b)<sup>2</sup> azoktól a személyektől, illetve törvényes képviselőjüktől, akiknek ügyével jogvédelmi képviselőként foglalkozott, ügyvédi tevékenység folytatására megbízást nem fogadhat el.

(2) A jogvédelmi képviselő nem láthat el jogvédelmi képviselői feladatokat annál a szolgáltatónál, amelynek felelősségét - egyéb feladatkörében eljárva, vagy általános ellenőrzési, felügyeleti jogkör gyakorlása során - egy éven belül vizsgálta, illetve amelynek működését egy éven belül ellenőrizte.

(3) A jogvédelmi képviselő nem járhat el olyan ügyben,

a) amelyben ő vagy közeli hozzátartozója érdekelt vagy ellenérdekű fél,

b) amely azt a szolgáltatót érinti, amellyel

ba) munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, valamint amelyben más, szakképző intézmény oktatójaként szakmai gyakorlatot szervez, irányít, vagy

bb) a jogvédelmi képviselői tevékenységét megelőző egy éven belül munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állt,

c) amelyben tőle egyéb ok miatt elfogulatlan eljárás nem várható.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott kizáró okok bármelyikének fennállását a jogvédelmi képviselő haladéktalanul köteles a Szolgálatnak bejelenteni.

#### **5. A jogvédelmi képviselő feladatellátására vonatkozó szabályok**

**7. §** (1) A jogvédelmi képviselő feladatellátása során a betegek, az ellátottak és a gyermekek jogainak érvényesítésével összefüggésben felmerült és a részére megfogalmazott panaszok kezelése során elsődlegesen a beteg, az ellátott, a gyermek jogait és érdekeit képviselve, az érintett és a szolgáltató közötti megegyezés létrehozására törekszik, amely - ha a panasz megalapozott -

a) a jog gyakorlásának nem megfelelő biztosításakor a jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek a szolgáltató részéről - a szolgáltatás vagy a jog gyakorlásának jellegére figyelemmel - annak megfelelő biztosítását,

b) valamely jog gyakorlásának elmaradása vagy a jog gyakorlásához kapcsolódó szolgáltatás nyújtásának elmulasztásakor annak haladéktalan teljesítését,

c) az ellátott vagy a gyermek jogai gyakorlásának súlyos megsértésekor másik, megfelelő ellátást nyújtó szolgáltatóhoz történő áthelyezés kezdeményezését eredményezi.

(2) Feladat- és hatáskörének gyakorlása során a jogvédelmi képviselő

a) együttműködik a szolgáltatást nyújtókkal, azok fenntartóival és a szolgáltatást igénybe vevőkkel,

b)<sup>3</sup> a Szolgálat által meghatározott rendszerességgel és időtartamban fogadóórát tart a Szolgálat által meghatározott helyen,

c) a megkereséseket, valamint eljárását és intézkedéseit dokumentálja,

d) eljárásáról és annak eredményéről írásban tájékoztatja a jogosultat, illetve a panaszost, a szolgáltatót, szükség esetén a fenntartót,

1 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 68. § (2) a).

2 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 68. § (2) a).

3 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 50. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

e) munkájáról, eljárásának tapasztalatairól, valamint a jogok gyakorlásával és a szolgáltatásnyújtással kapcsolatos tapasztalatairól - a Szolgálat által meghatározott formában - évente beszámolót készít.

(3) A betegjogi képviselő az Eütv.-ben meghatározott feladatainak ellátása során

a) a beteg számára az egészségügyi dokumentáció kezelésével kapcsolatos jogairól az érintett szolgáltatónál alkalmazott gyakorlatra figyelemmel nyújt tájékoztatást,

b) az érintett szolgáltatónál alkalmazott gyakorlat figyelembevételével tájékoztatja a beteget a megtett panasz tartalmáról, folyamatosan tájékoztatást nyújt a beteg részére, továbbá az eljárási cselekmények helyzetéről, a válasz tartalmáról és az azzal szembeni esetleges jogorvoslat, vagy további eljárások kezdeményezésének lehetőségéről,

c) az egészségügyi dolgozók tájékoztatását az egészségügyi szolgáltató vezetőjének előzetes tájékoztatása mellett végzi,

d) az Eütv. 30. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, az érintett betegek jogainak védelme érdekében figyelemmel kíséri különösen a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés helyzetét az érintett szolgáltatónál, az érintett betegekkel kapcsolatosan meghatározott és indokolt speciális követelmények alkalmazásával összefüggő szolgáltatói gyakorlatot, szükség esetén kezdeményezi az érintett betegek speciális jogvédelmével összefüggő szervezet bevonását konkrét, egyedi jogok gyakorlásával összefüggő módszerek, technikák alkalmazása érdekében.

(4) Az ellátottjogi képviselő az Szt.-ben meghatározott feladatainak ellátása során

a) az általános tájékoztatási kötelezettségen túlmenően további tájékoztatást nyújt az ellátott részére az érintett szolgáltatónál alkalmazott gyakorlatról,

b) tájékoztatja az ellátottat, törvényes képviselőjét, hogy panaszát mely személy vagy szerv részére továbbíthatja, továbbá a kialakult konfliktus rendezése érdekében az érintettek bevonásával egyeztetést tarthat,

c) folyamatosan tájékoztatást nyújt az ellátott, valamint a törvényes képviselője részére a meghatalmazás alapján megtett intézkedésekről, eljárási cselekményekről, a kivizsgálás aktuális helyzetéről, a lehetséges jogorvoslati, illetve egyéb panasztételi lehetőségekről,

d) tájékoztatást kérhet a szolgáltató képviselőjétől az ellátással összefüggésben alkalmazott gyakorlatról, tájékozódik arról, hogy a szakmai feladatok ellátása megfelel-e a jogszabályokban meghatározott feltételeknek,

e) tájékoztatást kérhet az alkalmazott korlátozó intézkedések okairól, előzményeiről, és szükség esetén javaslatot tehet a korlátozó intézkedéssel összefüggő szolgáltatói gyakorlat szakmai tartalmára vonatkozóan.

(5) A gyermekjogi képviselő a Gyvt.-ben meghatározott feladatainak ellátása során

a) tájékoztatást nyújt a gyermek részére - figyelembe véve korát, érettségét, a felmerült panasz jellegét, súlyát - a panaszával kapcsolatos ismeretekről, segíti, hogy mely személy vagy szerv részére fogalmazhatja meg panaszát, személyesen keresi meg az intézmény vezetőjét vagy az érdekképviselői fórum képviselőjét a panasz megválaszolása érdekében, valamint - a hatáskörébe tartozó feladatok tekintetében - az érdekképviselői fórum megkeresésére haladéktalanul felveszi a kapcsolatot a gyermekkel,

b) a megfelelő szolgáltatásnyújtáshoz való hozzájárás segítségével lehetőség szerint személyes részvétel mellett fogalmazza meg észrevételeit, megjegyzéseit,

c) a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala kirendelésében foglaltak figyelembevételével személyesen képviseli a gyermeket, megismeri az eljárás során keletkezett dokumentáció tartalmát és folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermek jogainak az eljárás során történő érvényesítését,

d) a gyermekvédelmi bíróság kiszabására irányuló javaslatlétéle során figyelembe veszi a jogsértés jellegét, súlyát, az érintettek létszámának nagyságát a szolgáltatás jellegének arányában, javaslatát megfelelően indokolja.

**8. § (1)** A szolgáltató gondoskodik arról, hogy a jogvédelmi képviselő

a) neve, elérhetősége, fogadóóráinak helye és időpontja a szolgáltató területén jól látható helyen kifüggesztésre kerüljön, továbbá, ha a szolgáltató honlapot üzemeltet, azon közzétételre kerüljön,

b) a szolgáltató területére beléphessen, munkáját zavartalanul végezhesse,

c) látogatása során a szolgáltató területén belül könnyen megközelíthető és négy szemközti beszélgetés lefolytatására alkalmas helyiség álljon rendelkezésre,

d) a vonatkozó iratokba, dokumentációba - a szolgáltató munkaidejét is figyelembe véve - betekinthesse,

e) a helyszínen tájékozódhasson, az alkalmazottakhoz és a szolgálatást igénybe vevőkhöz kérdést intézhessen, velük megbeszélést, egyeztetést kezdeményezhessen és folytathasson,

f) értesüljön az érdekképviseleti fórum ülésének időpontjáról, ha a szolgáltatónál működik ilyen fórum.

(2) A szolgáltató köteles együttműködni a jogvédelmi képviselővel.

(3) Az egészségügyi szolgáltató vezetője a betegjogi képviselőtől, a szociális szolgáltató vezetője az ellátottjogi képviselőtől, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője a gyermekjogi képviselőtől érkező,

a) panasz kivizsgálására irányuló megkeresésre harminc napon - gyermekjogi észrevétel esetében tizenöt napon - belül, ha a panasz kivizsgálásához, orvoslásához más szerv, hatóság megkeresése szükséges, hatvan napon - gyermekjogi észrevétel esetében harminc napon - belül érdemben válaszol,

b) a szolgáltató működésével kapcsolatos észrevételre tizenöt napon belül érdemben válaszol,

c) a szolgálatást igénybe vevővel kapcsolatos dokumentáció megtekintésére, illetve a dokumentációról való másolat készítésére vonatkozó megkeresést, ha a dokumentáció helyben rendelkezésre áll azonnal, egyéb esetben öt munkanapon belül teljesíti.

## **6. A betegjogi képviselőkre vonatkozó külön szabályok**

**9. §** (1) A betegjogi képviselő a Szolgálat által meghatározott időtartamban fogadóórát tart a száz ágynál nagyobb kapacitású fekvőbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatóknál. Ha a betegjogi képviselő feladatának ellátásához szükséges, a panaszok kezelésének, illetve a jogok gyakorlásának figyelemmel kísérése érdekében intézménylátogatást végez.

(2) A betegjogi képviselő szükség szerint ismerteti a panaszossal és az egészségügyi szolgáltatóval a panasz tárgyában, a betegjogi képviselő közvetítésével történő egyezségkötés lehetőségét, illetve tájékoztatja a feleket a jogszabály szerinti egészségügyi közvetítói eljárásról, és az abban való részvételhez segítséget nyújthat.

(3) A betegjogi képviselő működési területén kapcsolatot tart az egészségügyi szolgálatást nyújtókkal és fenntartóikkal, a térségi egészségügyi központokkal, az országos tisztifőorvosi feladatokat ellátó szervvel, a népegészségügyi és egészségbiztosítási pénztári feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal, Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarával, az ellátási területét illetően az egészségügyi közvetítói névjegyzéken szereplőkkel, egyházi jogi személyekkel és az egészségügy területén működő civil szervezetekkel és köztestületekkel.

## **7. Az ellátottjogi képviselőre vonatkozó külön szabályok**

**10. §** (1) Az ellátottak jogérvényesítésének elősegítése érdekében az ellátottjogi képviselő

a) évente legalább egy alkalommal részt vesz az ellátási területén lévő tartós bentlakásos szociális intézményben rendezett érdekképviseleti fórum ülésén, ahol tájékoztatja az ellátottakat a jogaikról, azok érvényesítésének módjáról, az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről és a segítő szervezetekről, továbbá válaszol az ellátottak kérdéseire;

b) a Szolgálat által meghatározott időtartamban fogadóórát tart a bentlakásos szociális intézményben;

c) működési területén kapcsolatot tart a megyei (fővárosi) módszertani intézménnyel, valamint a szociális hatósággal;

d) szükség szerint, az intézmény működésének zavarása nélkül közvetlenül felkeresheti az ellátottakat a lakószobákban;

e) felveszi a kapcsolatot az intézményben működő ellátotti önkormányzattal.

(2) Ha az intézmény vezetője az Szt. 94/G. § (3) bekezdésében foglaltak alapján korlátozó intézkedés alkalmazásáról értesíti, az ellátottjogi képviselő tájékozódik az ügyben, megvizsgálja a korlátozás szükségességét és az eljárás jogszerűségét. A korlátozó intézkedés jogszerűségének vizsgálatáról az ellátottjogi képviselő dokumentációt vezet és éves beszámolójában összegzi a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatait.

### **8. A gyermekjogi képviselőre vonatkozó külön szabályok**

**11. §** A gyermekjogi képviselő működési területén kapcsolatot tart

a) a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző személyekkel, illetve szervezetek vezetőivel,

b)<sup>1</sup> a köznevelési intézmény, illetve a szakképző intézmény vezetőivel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, a diákönkormányzat működését segítő tanárral, valamint a tanuló tájékoztató, tanácsadó szolgálat munkatársával,

c) a fővárosi és megyei kormányhivatal gyámügyi szakügyintézőjével,

d) a fővárosi és megyei kormányhivatal gyámügyi igazgatási feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalának vezetőjével.

**12. §** Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermekek jogérvényesítésének elősegítése érdekében a gyermekjogi képviselő

a) vizsgálja a gyermek elhelyezésének megfelelőségét a Gyvt.-ben szabályozott fokozatosság figyelembevételével,

b) a gyermekotthonban vagy a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek számára elérhetővé teszi telefon-, e-mail, illetve elektronikus felületű elérhetőségét,

c) évente legalább egy alkalommal részt vesz a gyermekotthonban működő gyermek-önkormányzat ülésén, vagy ennek hiányában az intézményben elhelyezett valamennyi gyermek részvételével megtartott fórumon, ahol tájékoztatja a gyermekeket a jogaikról, azok érvényesítésének módjáról, a segítő szervezetekről,

d) a Szolgálat által meghatározott időtartamban fogadóórát tart az otthont nyújtó ellátást biztosító intézményekben.

### **9. A jogvédelmi képviselők nyilvántartásával kapcsolatos feladatok**

**13. §** (1) A nyilvántartás szakterületei:

a) betegjogi képviselők,

b) ellátottjogi képviselők,

c) gyermekjogi képviselők

nyilvántartása.

(2)<sup>1</sup> A minisztériummal munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló jogvédelmi képviselőt a Szolgálat külön kérelem benyújtása nélkül veszi fel a nyilvántartásba. A minisztériummal munkavégzésre irányuló jogviszonyban nem álló, de jogvédelmi képviselői tanúsítványt szerzett személyek kérhetik a Szolgálat nyilvántartásába történő felvételt.

(3)<sup>2</sup> A nyilvántartásba vételhez szükséges kérelmet a 2. melléklet szerinti adattartalommal kell kitölteni. A kérelemhez a tanúsítványt csatolni kell.

**14. §<sup>3</sup>** (1) A nyilvántartásba vételhez szükséges feltételek teljesülése esetén a jogvédelmi képviselő a nyilvántartás több szakterületén is nyilvántartásba vehető.

(2) A jogvédelmi képviselő a nyilvántartásba vétel iránti kérelmében hozzájárul adatainak nyilvántartásban való, a vonatkozó törvények és e rendelet szerinti kezeléséhez.

**15. §** (1) A Szolgálat a nyilvántartást a 3. melléklet szerinti adattartalommal vezeti.

(2) A Szolgálat gondoskodik arról, hogy a minisztériummal munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesítő jogvédelmi képviselő nyilvántartási igazolványt (a továbbiakban: igazolvány) kapjon.

(3) Az igazolvány a személyazonosító igazolvánnyal együtt érvényes. Az igazolvány tartalmazza a jogvédelmi képviselő nevét, a jogvédelmi képviselő elnevezést és a szakterületet (betegjogi képviselő, ellátottjogi képviselő, gyermekjogi képviselő), valamint a jogvédelmi képviselő ellátásához szükséges elérhetőségeket (telefonszám, e-mail cím).

(4) Az elveszett, megrongálódott vagy megsemmisült igazolvány pótlásáról, illetve cseréjéről a Szolgálat gondoskodik.

(5)<sup>4</sup> A minisztériummal munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló jogvédelmi képviselő a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változást köteles harminc napon belül a Szolgálatnak bejelenteni, amely a változást a nyilvántartáson átvezeti, és szükség szerint gondoskodik a (2) bekezdés szerinti igazolvány újbóli kiadásáról.

**16. §<sup>5</sup>** Ha a jogvédelmi képviselőnek a minisztériummal fennálló munkavégzésre irányuló jogviszonya megszűnik, a Szolgálat a kiállított igazolványt érvényteleníti. Az igazolvány érvénytelenségének tényét a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

## **10. A Szolgálat módszertani feladatai**

### **17. §** A Szolgálat

a) ajánlásokat dolgoz ki a beteg-, az ellátott- és a gyermekjogok védelmével, e jogok érvényesítésével, az egységes jogértelmezéssel és joggyakorlattal kapcsolatban, különös figyelemmel az alternatív vitarendezés, a perelkerülés és a mediáció területére,

b) az egészségügyi, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakterület integrált jogvédelmének elősegítése érdekében összegzi a jogvédelmi képviselők működésének gyakorlati tapasztalatait, rendszerszintű javaslatokat tesz és módszertani útmutatókat dolgoz ki, szakmai műhelyt és továbbképzési programot szervez, valamint

c) képzési programot dolgoz ki és képzést tart a betegek, ellátottak, gyermekek jogainak, jogtudatosításának, továbbá a betegbiztonság érvényesülése érdekében.

## **11. A Szolgálat dokumentációs feladatai**

1 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 51. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Beiktatta: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 51. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 52. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 53. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

5 Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 54. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.



**18. §** A Szolgálat őrzi a jogvédelmi képviselők lezárt ügyeinek irattárba helyezett dokumentációját, és rendelkezik azok archiválásáról, továbbá gondoskodik arról, hogy a kezelésében lévő, illetve általa feldolgozott dokumentáció olvashatósága a törvényben előírtak szerint fennmaradjon.

## **12. A Szolgálat nemzetközi és európai uniós tevékenységei**

**19. §<sup>1</sup>** (1) A Szolgálat feladat- és hatáskörében eljárva ellátja a két- és többoldalú kormányközi nemzetközi kapcsolatokból eredő feladatokat, együttműködve az illetékes magyar szervekkel.

(2) A Szolgálat a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló, 2011. március 9-i 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti nemzeti kapcsolattartó pontként, a határon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való betegjogok érvényesítése érdekében általános tájékoztatást nyújt a betegek és az egészségügyi szakemberek számára

a) a határon átnyúló egészségügyi ellátás igénybevételével kapcsolatos jogairól és jogosultságairól, a panasztételi eljárásokról és jogorvoslati mechanizmusokról, valamint a vitarendezésre szolgáló jogi és közigazgatási lehetőségekről, beleértve a határon átnyúló egészségügyi ellátásokból eredő károk esetét is,

b) a más tagállamokban lévő nemzeti kapcsolattartó pont vagy pontok elérhetőségéről.

(3) A Szolgálat a (2) bekezdésben írt jogkörében eljárva együttműködik más nemzeti kapcsolattartó pontokkal, az Európai Bizottsággal, betegszervezetekkel, egészségügyi szolgáltatókkal és egészségbiztosítókkal az európai uniós szabályokkal összhangban.

(4) A Szolgálat a (2) bekezdésben meghatározott feladatainak ellátása érdekében ingyenesen hívható zöld számot, valamint - a fogyatékkal élők számára akadálymentesen is elérhető - tájékoztató honlapot működtet, és adattartalmának frissítéséről szükség szerint gondoskodik.

**20. §** A Szolgálat tartja fent a TÁMOP 5.5.7. „Betegjogi, ellátottjogi, gyermekjogi hálózat és civil jogvédő munka fejlesztése” kiemelt projekt keretében kifejlesztett szolgáltatásokat.

**21. §** A Szolgálat koordinálja a Semmelweis Garancia Védjeggyel kapcsolatos feladatokat.

## **13. Záró rendelkezések**

**22. §** Ez a rendelet 2017. január 1-jén lép hatályba.

**23. §<sup>2</sup>**

**24. §** Ez a rendelet

a) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló, 2011. március 9-i 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

b) a más tagállamban kiállított orvosi rendelvények elismerésének megkönnyítésére irányuló intézkedésekről szóló, 2012. december 20-i 2012/52/EU bizottsági végrehajtási irányelvnek való megfelelést szolgálja.

1. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez

**A jogvédelmi képviselői tanfolyam szakmai követelményei és a követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretek**

1 Megállapította: 600/2021. (X. 29.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2022. II. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2017. I. 2-től.

## I. Szakmai követelmények

I.1. A tanfolyamot elvégző személyekkel szemben általános követelmény, hogy megszerzett jogi, továbbá egyéni, csoportos, közösségi kommunikációs, illetve pszichológiai és konfliktuskezelési ismereteik révén képesek legyenek

- a) eligazodni a szolgáltatási rendszerekben,
- b) tájékoztatást nyújtani a szolgáltatásokat igénybe vevők részére,
- c) segíteni a szolgáltatásokat igénybe vevőket a problémáik megoldásában.

I.2. A tanfolyamot elvégző személyeknek az elsajátított speciális ismeretek révén képessé kell válniuk arra, hogy szakterületükön

- a) eljárjanak a hozzájuk fordulók jogainak védelmében,
- b) elősegítsék e jogok érvényesülését a szolgáltatást biztosítók körében,
- c) együttműködjenek a szolgáltatásokat fenntartókkal, valamint az azokat igénybe vevőkkel.

## II. A szakmai követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretek

### II.1. Általános ismeretek

#### II.1.1. Jogi ismeretek

- a) Polgári jogi ismeretek
- b) Közigazgatási hatósági eljárási ismeretek
- c) Családjogi ismeretek
- d) Alapvető jogok biztosára vonatkozó szabályozás
- e) Adatkezelésre vonatkozó jogszabályok, közvetítői tevékenység
- f) Fogyatékoságügyi ismeretek, esélyegyenlőség
- g) Az emberi jogok európai védelme
- h) Az egyenlő bánásmódra vonatkozó szabályozás

#### II.1.2. Pszichológiai ismeretek

- a) Pszichológiai fogalmak és módszerek
- b) Személyiség-lélektan, mentálhigiéné
- c) Gyermeklélektani ismeretek
- d) Kommunikációs ismeretek, készségfejlesztés
- e) Konfliktuskezelési ismeretek, készségfejlesztés

### II.2. Speciális ismeretek szakterületenként

II.2.1. A betegjogi képviselői feladatok ellátásához szükséges speciális ismeretanyag

- a) Az egészségügyi törvény és végrehajtási rendeletei
- b) Az egészségügyi igazgatás szervezete, irányítási és ellenőrzési rendszere
- c) Járványügyi, egészségügyi hatóságok és az eljárásukra vonatkozó szabályok
- d) Egészségügyi felelősségi rendszerek, megelőzési eljárások, panaszvizsgálási lehetőségek
- e) Az egészségügyi intézmények működésének szakmai elvei és szervezése
- f) Egészségbiztosítás és finanszírozási rendszerek
- g) Minőségi követelmények az egészségügyben, minőségbiztosítás
- h) Az egészségügyi adatkezelés, nyilvántartások, dokumentációk
- i) Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei
- j) A betegek jogai és kötelezettségei
- k) A speciális betegcsoportok jogai
- l) A betegjogi képviselő feladat- és hatásköre
- m) Esetfeldolgozások, a betegek jogsérelmeinek kezelése

II.2.2. Az ellátottjogi képviselői feladatok ellátásához szükséges speciális ismeretanyag

- a) A szociális törvény és végrehajtási rendeletei
- b) A szociális szolgáltatások működési rendszere

- c) Az ellátás igénybevételeének és megszüntetésének módjai
  - d) Tájékoztatási kötelezettség, a panaszvizsgálás fórumai
  - e) Korlátozó intézkedések alkalmazásának lehetőségei
  - f) A házirendre vonatkozó előírások
  - g) Az érdekvédelmi rendszer és működése
  - h) A szociális szolgáltatást végzők jogai, kötelezettségei
  - i) Az ellátottak jogai, az egyes ellátotti csoportok speciális jogai
  - j) Az ellátottjogi képviselő feladat- és hatásköre
  - k) Esetfeldolgozások, az ellátottak jogsérelmeinek kezelése
- II.2.3. A gyermekjogi képviselői feladatok ellátásához szükséges speciális ismeretanyag
- a) A gyermekvédelmi törvény és végrehajtási rendeletei
  - b) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer működése
  - c) A gyermek jogairól szóló New York-i Egyezmény
  - d) A gyermek- és diákjogok védelme
  - e) Gyermekvédelmi feladatok a köznevelési törvényben és az egészségügyi jogszabályokban
  - f) A gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetőkre, illetve sértettekre vonatkozó büntetőjogi szabályok
  - g) A gyermekvédelem területén dolgozók jogai és kötelezettségei
  - h) A gyermekek jogai és kötelezettségei
  - i) A gyermekjogi képviselő feladat- és hatásköre
  - j) Esetfeldolgozások, a gyermekek jogsérelmeinek kezelése

2. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez<sup>1</sup>

**A kérelem adattartalma**

I. Kérelem arra vonatkozóan, hogy a Szolgálat a kérelemben és a mellékelt okiratokban foglaltak alapján a kérelmezőt jogvédelmi képviselőként nyilvántartásba vegye vagy a nyilvántartáson az adatainak változását átvezesse.

II. Személyes adatok

1. családi és utónév
2. születési név
3. születési hely, idő
4. anyja születési neve
5. állampolgárság
6. lakóhely
7. tartózkodási hely (ha eltér)
8. levelezési cím
9. telefonszám
10. e-mail cím

A 8-10. pontban foglalt adattartalom megadása nem kötelező, kitöltése esetén a kérelmező egyidejűleg hozzájárulását adja ezen adatoknak az Eütv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti kezeléséhez.

III. A szakképesítésre vonatkozó adatok

1. a szakképesítés megnevezése
2. oklevél, bizonyítvány száma, kelte, kiállító intézmény
3. elismerés, honosítás esetén az elismerő, honosító okirat száma, kelte, az elismerő vagy a honosító hatóság megnevezése

IV. A kérelmező nyilatkozata a megfelelő szakmai gyakorlatra vonatkozó adatokról

<sup>1</sup> Megállapította: 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 55. §, 13. melléklet. Hatályos: 2018. I. 1-től.

1. munkahely/munkáltató megnevezése, címe
2. munkakör megnevezése
3. jogviszony jellege
4. jogviszony kezdete
5. jogviszony vége

#### V. Egyéb

1. Változásjelentés esetén a megváltozott adatok

VI. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy a kérelemben feltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek

VII. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy hozzájárul a kérelemben feltüntetett adatainak a Szolgálat általi - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. CXII. törvény alapján történő - kezeléséhez.

### 3. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez

#### **A Jogvédelmi Képvisezők Nyilvántartásának adattartalma**

##### I. Személyi adatok:

1. az Eütv. 33/A. § (3) bekezdésében írt személyes adatok
2. levelezési cím
3. telefonszám
4. e-mail cím

A 2-4. pontokba foglalt adattartalom megadása nem kötelező, feltüntetése kizárólag a nyilvántartásba vételt kérelmező személy erre irányuló kérelme és önkéntes adatszolgáltatása esetén lehetséges, amellyel a kérelmező egyidejűleg hozzájárulását adja ezen adatoknak az Eütv. 33/A. § (3) bekezdés szerinti kezeléséhez.

##### II. A szakképesítéssel kapcsolatos adatok:

1. a szakképesítés megnevezése
2. az oklevél, bizonyítvány száma
3. a kiállítás helye és időpontja
4. a kiállító intézmény megnevezése
5. a jogvédelmi tanfolyam elvégzését igazoló tanúsítvány megnevezése, száma, kelte

##### III. A szakmai gyakorlatról szóló adatok

1. munkahely/munkáltató megnevezése, címe
2. munkakör megnevezése
3. jogviszony jellege
4. jogviszony kezdete
5. jogviszony vége

##### IV. Egyéb

1. <sup>1</sup> az ügyvédi tevékenység szüneteltetésére vonatkozó bejegyzés

##### V. A továbbképzési kötelezettséggel kapcsolatos adatok

Naptári év és az adott évben teljesített továbbképzési órák száma

##### VI. A nyilvántartási igazolványról szóló adatok

1. Az igazolvány száma

---

1 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 68. § (2) b).

2. Érvényességgel/érvénytelenséggel/érvénytelenítéssel kapcsolatos bejegyzés, érvénytelenség esetén a közzétételt tartalmazó közlöny száma

3. Elvesztett, megrongálódott, megsemmisült igazolvány pótlására vonatkozó bejegyzés

VII. A nyilvántartás megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó adatok

1. A megszűnés/megszüntetés időpontja

2. A megszűnés/megszüntetés jogalapja

---

## TARTALOMJEGYZÉK

381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet .....	1
az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról .....	1
1. Általános rendelkezések .....	1
2. Az integrált jogvédelmi képviselőre és a jogvédelmi képviselőre vonatkozó szabályok .....	2
3. A jogvédelmi képviselő jogállásának szabályai .....	2
4. A jogvédelmi képviselő összeférhetetlenségére vonatkozó szabályok .....	4
5. A jogvédelmi képviselő feladatellátására vonatkozó szabályok .....	4
6. A betegjogi képviselőkre vonatkozó külön szabályok .....	6
7. Az ellátottjogi képviselőre vonatkozó külön szabályok .....	6
8. A gyermekjogi képviselőre vonatkozó külön szabályok .....	7
9. A jogvédelmi képviselők nyilvántartásával kapcsolatos feladatok .....	7
10. A Szolgálat módszertani feladatai .....	8
11. A Szolgálat dokumentációs feladatai .....	8
12. A Szolgálat nemzetközi és európai uniós tevékenységei .....	9
13. Záró rendelkezések .....	9
1. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez .....	9
A jogvédelmi képviselői tanfolyam szakmai követelményei és a követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretek .....	9
I. Szakmai követelmények .....	10
II. A szakmai követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretek .....	10
2. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez .....	11
A kérelem adattartalma .....	11
3. melléklet a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelethez .....	12
A Jogvédelmi Képviselők Nyilvántartásának adattartalma .....	12